

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
ŠILUMOS IR VANDENS DEPARTAMENTO
ŠILUMOS KAINŲ IR INVESTICIJŲ SKYRIUS**

Teikti Komisijos posėdžiui
Komisijos pirmininkė
Inga Žilienė

2019-05-10

**PAŽYMA
DĖL UAB „ŠILUTĖS ŠILUMOS TINKLAI“ KARŠTO VANDENS KAINOS DEDAMŲJŲ
NUSTATYMO**

2019 m. gegužės 10 d. Nr. O5E-116
Vilnius

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) gavo UAB „Šilutės šilumos tinklai“ (toliau – Bendrovė) 2018 m. balandžio 27 d. raštu Nr. 2R-(1.16)-331 „Dėl karšto vandens dedamųjų skaičiavimo“ pateiktą karšto vandens kainos dedamųjų projektą. Bendrovė Projektą 2018 m. balandžio 30 d. pateikė ir per Duomenų surinkimo ir analizės informacinę sistemą (DSAIS) (reg. Nr. R1-3875). Bendrovė 2018 m. rugpjūčio 13 d. raštu „Pastoviosios karšto vandens dedamosios skaičiavimas“ (reg. Nr. R1-6786) pateikė patikslintą karšto vandens kainos dedamųjų projektą (toliau – Projektas).

Skyrius Bendrovės pateiktą karšto vandens kainos dedamųjų projektą patikrino vadovaudamasis Šilumos ūkio įstatymo (toliau – Įstatymas) 32 straipsnio 11 dalimi ir Karšto vandens kainų nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2009 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. O3-106 „Dėl Karšto vandens kainų nustatymo metodikos“ (toliau – Metodika). Nustatant karšto vandens kainos dedamąsias taip pat atsižvelgiama į karšto vandens kainos skaičiavimo metu galiojančius rodiklius, apskaičiuotus pagal Šilumos gamybos, perdavimo, mažmeninio aptarnavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašą, patvirtintą Komisijos 2011 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. O3-219 „Dėl Šilumos gamybos, perdavimo, mažmeninio aptarnavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašo patvirtinimo“.

Vadovaujantis Įstatymo 32 straipsnio 11 dalimi ir Metodikos 17.2 papunkčio nuostatomis, karšto vandens kainas nustato Komisija, o savivaldybė teikia Komisijai tik karšto vandens kainos dedamųjų suderinimo dokumentus ir (ar) pagrįstas pastabas. Šilutės rajono savivaldybės administracija 2018 m. gegužės 10 d. raštu Nr. R3-(4.1.14)-3539 „Dėl UAB „Šilutės šilumos tinklai“ karšto vandens dedamųjų“ informavo, kad pastabų dėl Bendrovės apskaičiuotų karšto vandens kainos dedamųjų neturi.

Bendrovės galiojančios karšto vandens kainos dedamosios nustatytos Komisijos 2017 m. liepos 27 d. nutarimu Nr. O3E-336 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Šilutės šilumos tinklai“ karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“.

Karšto vandens kainos dedamųjų perskaičiavimo ataskaitinis laikotarpis – 2017 m.

Kintamoji karšto vandens kainos dedamoji

Vadovaujantis Metodikos 30 punktu, planuojamas geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekis nustatomas pagal per ataskaitinį laikotarpį karštam vandeniui ruošti suvartotą geriamojo vandens kiekį, atsižvelgus į priežastis, lėmusias šio kiekio pasikeitimą ir prognozuojamą geriamojo vandens suvartojimo pasikeitimą.

Bendrovės Projekte planuojamas karšto vandens ruošimui reikalingas geriamojo vandens kiekis sudaro 58,08 tūkst. m³ ir yra 0,04 tūkst. m³ mažesnis nei ataskaitiniu laikotarpiu – 58,12 tūkst. m³. Skyriaus, vadovaujantis Metodikos 30 punktu apskaičiuotas geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekis sudaro 58,12 tūkst. m³ ir atitinka faktinį Bendrovės ataskaitinio laikotarpio geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekį.

Vadovaujantis Metodikos 32 punktu, planuojamas realizuoti karšto vandens kiekis daugiabučiuose namuose esantiems vartotojams nustatomas iš būtino paruošti karšto vandens kiekio atėmus faktines, tačiau ne didesnes kaip 3 proc. leistinas karšto vandens netektis daugiabučių namų tinkluose, susidarančias dėl karšto vandens apskaitos prietaisų paklaidų. Planuojamas realizuoti karšto vandens kiekis kitiems vartotojams nustatomas pagal atsiskaitomojo apskaitos prietaiso, vandens tiekėjo įrengto pastate prieš karšto vandens ruošimo įrenginius, rodmenis. Bendrovės planuojamas realizuoti karšto vandens kiekis (56,34 tūkst. m³) yra 1,99 tūkst. m³ didesnis nei ataskaitiniu laikotarpiu faktiškai realizuotas karšto vandens kiekis (54,35 tūkst. m³). Bendrovės planuojamas realizuoti karšto vandens kiekis apskaičiuotas taikant 3,0 proc. karšto vandens netektis daugiabučių namų tinkluose, susidarančias dėl karšto vandens apskaitos prietaisų paklaidų. Pažymėtina, kad ataskaitiniu laikotarpiu faktinės karšto vandens netektys daugiabučių namų tinkluose sudarė 6,52 proc.

Skyriaus vadovaujantis Metodikos 32 punktu apskaičiuotas planuojamas realizuoti karšto vandens kiekis sudaro 56,39 tūkst. m³ t. y. 2,04 tūkst. m³ didesnis nei ataskaitiniu laikotarpiu faktiškai realizuotas karšto vandens kiekis (54,35 tūkst. m³). Skirtumas tarp Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimų susidarė dėl Bendrovės nesilaikant Metodikos 30 punkto nuostatų apskaičiuoto geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekio.

Galiojančioje karšto vandens kainoje nustatytų ir planuojamų realizuoti karšto bei geriamojo vandens kiekių palyginimas pateiktas 1 lentelėje.

1 lentelė. Realizuoto karšto ir geriamojo vandens kiekių palyginimas, tūkst. m³

Eil. Nr.	Rodiklis	Galiojanti kaina	Ataskaitinis laikotarpis	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (6-3)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekis	62,60	58,12	58,08	58,12	-4,48
2.	Realizuoto karšto vandens kiekis	61,50	54,35	56,34	56,39	-5,12
2.1.	<i>iš to sk. vartotojams daugiabučiuose namuose</i>	<i>61,22</i>	<i>54,07</i>	<i>56,06</i>	<i>56,11</i>	<i>-5,11</i>
2.2.	<i>kitiems vartotojams</i>	<i>0,29</i>	<i>0,28</i>	<i>0,28</i>	<i>0,28</i>	<i>-0,01</i>
3.	Karšto vandens netektys daugiabučių namų tinkluose, proc.	1,77	6,52	3,01	3,00	1,23

Skyriaus skaičiavimais, taikant 2019 m. gegužės mėn. šilumos (4,66 ct/kWh) bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų (2,12 Eur/m³) ir geriamojo vandens pardavimo (3,23 Eur/apsk. pr. per mėn.) kainas, projekcinė 2019 m. gegužės mėn. karšto vandens kainos kintamoji dedamoji vartotojams daugiabučiuose (4,70 Eur/m³) lyginant su galiojančia (4,64 Eur/m³) didėja 0,06 Eur/m³. Skyriaus apskaičiuota 2019 m. gegužės mėn. projekcinė karšto vandens kintamoji dedamoji kitiems vartotojams 4,56 Eur/m³, lyginant su galiojančia, nekinta.

Pastovioji karšto vandens kainos dedamoji

Būtiniosios karšto vandens tiekimo veiklos pastoviosios sąnaudos (nusidėvėjimo (amortizacijos), einamojo remonto ir aptarnavimo, personalo, mokesčių, finansinės, administracinės, rinkodaros ir pardavimų bei kitos paskirstomos sąnaudos) nustatomos vadovaujantis Metodikos

33.1.1–33.1.5 papunkčiais¹. Bendrovės Projekte, planuojamos pastoviosios būtiniosios sąnaudos sudaro 35,77 tūkst. Eur, t. y. 14,83 tūkst. Eur daugiau nei ataskaitiniu laikotarpiu (20,94 tūkst. Eur²). Pažymėtina, kad Bendrovė 2019 m. balandžio 23 d. raštu (reg. Nr. R1-3632), t. y. po Projekto pateikimo, pateikė patikslintą 2017 m. *Būtinųjų sąnaudų paskirstymo ataskaitą*.

Bendrovės planuojamos nusidėvėjimo (amortizacijos) (0,04 tūkst. Eur), finansinės (1,17 tūkst. Eur), rinkodaros ir pardavimų (0,50 tūkst. Eur) sąnaudos atitinka faktines ataskaitinio laikotarpio (2017 m.) sąnaudas. Skyriaus skaičiavimai atitinka Bendrovės skaičiavimus.

Projekte Bendrovės planuojamos einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos sudaro 2,59 tūkst. Eur, o administracinės sąnaudos – 0,23 tūkst. Eur, kurias sudaro programų priežiūros sąnaudos. Taip pat Bendrovė Projekte planuoja 7,36 tūkst. Eur kitų paskirstomų sąnaudų, kurias sudaro transporto priemonių kuro, turto draudimo, audito ir nuotolinės duomenų nuskaitymo ir perdavimo sistemos sąnaudos. Skyriaus įvertintos kitos paskirstomos sąnaudos (turto draudimo ir audito sąnaudos) sudaro 0,92 tūkst. Eur bei atitinka Bendrovės planuojamas ir ataskaitiniu laikotarpiu faktiškai patirtų sąnaudų apimtį.

Skyrius, atsižvelgęs į tai, kad programų priežiūros sąnaudos, transporto priemonių kuro sąnaudos bei nuotolinės duomenų nuskaitymo ir perdavimo sistemos priežiūros sąnaudos priskirtinos einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų grupei, vadovaudamasis Metodikos 33.1.1 papunkčiu bei atsižvelgęs į Komisijos 2018 m. lapkričio 9 d. viešojo posėdžio protokolo Nr. O2E-54 2.2 papunktį, kuriuo numatyta, kad nagrinėjant karšto vandens kainų projektus ir taikant Metodikos 28.3 papunkčio nuostatą, turi būti atsižvelgiama į įmonių veiklos savitumą, taikant lyginamąjį einamojo remonto ir aptarnavimo rodiklį dėl veikloje naudojamos nuotolinio duomenų nuskaitymo sistemos, įvertino 6,67 tūkst. Eur einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų.

Bendrovė planuoja 23,90 tūkst. Eur personalo sąnaudų, iš kurių 18,23 tūkst. Eur sudaro darbo užmokesčio sąnaudos. Bendrovė projekte karšto vandens tiekimo veiklai priskyrė vieną darbuotoją. Pažymėtina, kad Bendrovė 2019 m. balandžio 23 d. raštu (reg. Nr. R1-3632) pateiktoje 2017 m. *Būtinųjų sąnaudų paskirstymo ataskaitoje* karšto vandens teikimo veiklai priskyrė perpus mažiau personalo sąnaudų (14,83 tūkst. Eur), nes dalį šių sąnaudų priskyrė atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklai. Pagal Bendrovės 2018 m. balandžio 30 d. raštu (reg. Nr. R1-7938) pateiktą *Vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio ir darbuotojų skaičiaus ataskaitą*, karšto vandens tiekimo veiklai priskirtas 1 bendrosios (administracinės) veiklos darbuotojas. Atkreiptinas dėmesys, kad Bendrovė 2017 m. nepriskyrė darbuotojų karšto vandens teikimo veiklai, todėl faktinis bendrosios veiklos darbuotojų efektyvumas negali būti palyginimas su III įmonių grupės lyginamuoju rodikliu. Atsižvelgęs į tai, kas išdėstyta, Skyrius skaičiavimuose vertina 0,5 bendrosios veiklos darbuotojo, priskirto karšto vandens tiekimo veiklai.

Metodikos 33.1.3.1.1 papunktyje numatyta, kad vidutinis karšto vandens tiekėjo darbuotojų darbo užmokesčio dydis ribojamas Lietuvos statistikos departamento skelbiamo elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo sektoriaus vidutiniu darbo užmokesčiu. Pažymėtina, kad Bendrovės 2017 m. faktinis vidutinis bendrosios veiklos darbo užmokestis yra didesnis nei Lietuvos statistikos departamento skelbiamas vidutinis 2018 m. IV ketv. darbo užmokestis (1 129,8 Eur/mėn.), todėl Skyrius skaičiavimuose taikė 1 129,8 Eur/mėn. ir apskaičiavo 6,78 tūkst. Eur darbo užmokesčio sąnaudų.

Skyrius, atsižvelgęs į tai, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio bei privalomojo draudimo įstatymo pakeitimai, apskaičiuotas darbo užmokesčio sąnaudas bei privalomojo socialinio draudimo sąnaudas perskaičiavo pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos viešai skelbiamas rekomendacijas. Skyriaus skaičiavimais, darbo užmokesčio sąnaudos sudaro 8,74 tūkst. Eur, o socialinio draudimo sąnaudos – 0,16 tūkst. Eur. Pažymėtina, kad Bendrovė kitų personalo sąnaudų Projekte nenumatė. Skyriaus apskaičiuotos personalo sąnaudos iš viso sudaro 8,89 tūkst. Eur.

¹ Galiojančios karšto vandens dedamosios, nustatytos Komisijos 2017 m. liepos 27 d. nutarimu Nr. O3E-336 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Šilutės šilumos tinklai“ karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“, apskaičiuotos vadovaujantis Karšto vandens metodikos redakcija, galiojusia iki 2017 m. liepos 1 d.

² Bendrovės 2019 m. balandžio 23 d. raštu reg. Nr. R1-3632 patikslinta 2017 m. Būtinųjų sąnaudų paskirstymo ataskaita.

Pagal Metodikos 36 punktą, investicijų grąža skaičiuojama nuo pastoviųjų sąnaudų, priskirtinų karšto vandens ruošimo ir vartotojų mažmeninio aptarnavimo paslaugai, apimtis taikant investicijų grąžos normą, apskaičiuotą pagal Investicijų grąžos normos nustatymo metodiką, patvirtintą Komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – WACC metodika).

Pažymėtina, kad Bendrovės 2018 m. balandžio 27 d. raštu Nr. 2R-(1.16)-331 „Dėl karšto vandens dedamųjų skaičiavimo“ pateiktame projekte investicijų grąža nenumatyta, tačiau Projekte apskaičiuota investicijų grąža sudaro 1,48 tūkst. Eur. Atkreiptinas dėmesys, kad Bendrovė nepateikė investicijų grąžos normos skaičiavimų, pagrindžiančių planuojamą investicijų grąžos dydį.

WACC metodikos 6 punkte numatyta, kad skolinto kapitalo kaina atitinka paskutinių dvylikos mėnesių, prieš Komisijai nustatant skolinto kapitalo kainą, palūkanų normos svertinį vidurkį, ne didesnį nei skolinto kapitalo kainos viršutinė riba pagal Lietuvos banko skelbiamus duomenis. Bendrovės vidutinė 2016 m. liepos mėn. – 2017 m. birželio mėn. skolinto kapitalo kaina sudarė 4,03 proc. ir buvo didesnė nei skolinto kapitalo kainos viršutinė riba pagal Lietuvos banko skelbiamus duomenis (2,05 proc.³). Skyrius, remdamasis WACC metodikos 6 punktu, taikė 2,05 proc. skolinto kapitalo kainą.

WACC metodikos 11 punkte numatyta, kad ūkio subjektui investicijų grąža, taikant optimalią kapitalo struktūrą (skolintas kapitalas sudaro 60 proc., nuosavas – 40 proc.) nustatoma tuo atveju, kai pagal paskutinių audituotų finansinių metų, prieš Komisijai apskaičiuojant investicijų grąžos normą, ūkio subjekto metinėse finansinėse ataskaitose pateikiamą faktinę ūkio subjekto kapitalo struktūrą apskaičiuota investicijų grąžos norma didesnė, nei apskaičiuota pagal optimalią kapitalo struktūrą. Skyriaus skaičiavimais, taikant 2,05 proc. skolinto kapitalo kainą, Projekto pateikimo metu galiojusią 7,38 proc.⁴ nuosavo kapitalo grąžą ir 2017 m. faktinę kapitalo struktūrą (skolintas kapitalas sudaro 11,9 proc., nuosavas kapitalas – 88,1 proc.), investicijų grąžos norma sudaro 7,89 proc., o taikant optimalią kapitalo struktūrą – 4,70 proc. Skyrius, vadovaudamasis Metodikos 11 punktu, skaičiavimuose taikė 4,70 proc. investicijų grąžos normą. Skyriaus apskaičiuota investicijų grąža sudaro 0,85 tūkst. Eur.

Galiojančioje karšto vandens kainoje įvertintų, Bendrovės planuojamų ir Skyriaus apskaičiuotų pastoviųjų sąnaudų palyginimas pateiktas 2 lentelėje.

2 lentelė. Galiojančioje karšto vandens kainoje įvertintų, Bendrovės planuojamų ir Skyriaus apskaičiuotų pastoviųjų sąnaudų palyginimas, tūkst. Eur

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Galiojanti kaina*	Ataskaitinis laikotarpis**	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (6-3)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Pastoviosios sąnaudos:	11,53	32,22	35,77	18,18	6,65
1.1	Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos	-	0,04	0,04	0,04	0,04
1.2	Einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos	-	-	2,59	6,67	6,67
1.3	Personalo sąnaudos	-	14,83	23,90	8,89	8,89
1.4	Finansinės sąnaudos	-	1,17	1,17	1,17	1,17
1.5	Administracinės sąnaudos	-	3,50	0,23	-	-
1.6	Rinkodaros ir pardavimų	2,28	0,50	0,50	0,50	-1,78
1.7	Kitos paskirstomos sąnaudos	6,16	0,92	7,36	0,92	-5,24
1.8	Veiklos sąnaudos	3,10	-	-	-	-3,10
2.	Investicijų grąža	0,60	-	1,48	0,85	0,25

³ Skelbiama viešai Komisijos interneto svetainėje, adresu [https://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-\(WACC\)-skaiciuoti-2018-07-31.aspx](https://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-(WACC)-skaiciuoti-2018-07-31.aspx).

⁴ Skelbiama viešai Komisijos interneto svetainėje, adresu [https://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-\(WACC\)-skaiciuoti-2018-07-31.aspx](https://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-(WACC)-skaiciuoti-2018-07-31.aspx).

*Galiojančios karšto vandens dedamosios, nustatytos Komisijos 2017 m. liepos 27 d. nutarimu Nr. O3E-336 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Šilutės šilumos tinklai“ karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“, apskaičiuotos vadovaujantis Karšto vandens metodikos redakcija, galiojusia iki 2017 m. liepos 1 d.

**Bendrovės 2019 m. balandžio 23 d. raštu (reg. Nr. R1-3632) patikslinta 2017 m. *Būtinųjų sąnaudų paskirstymo ataskaita*.

Skyriaus apskaičiuota pastovioji kainos dedamoji (0,34 Eur/m³), lyginant su galiojančia (0,20 Eur/m³) didėja 0,14 Eur/m³ dėl Skyrius apskaičiuotų didesnių būtinųjų pastoviųjų sąnaudų ir mažesnio planuojamo realizuoti karšto vandens kiekio.

Skyriaus apskaičiuotų 2019 m. gegužės mėn. projekcinių karšto vandens kainos pastoviųjų ir kintamųjų dedamųjų palyginimas su galiojančiomis kainomis, taikant gegužės mėn. šilumos kainą (4,66 ct/kWh), pateiktas 3 lentelėje. Detalaus karšto vandens kainos dedamųjų skaičiavimas pateikiamas pažymos priede.

3 lentelė. 2019 m. gegužės mėn. galiojančių ir projekcinių karšto vandens kainų dedamųjų palyginimas, Eur/m³

Eil. Nr.	Karšto vandens kaina	Galiojanti kaina	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)
1	2	3	4	5	6
1.	Vartotojams daugiabučiuose namuose	4,84	5,37	5,04	0,20
1.1.	Pastovioji dedamoji	0,20	0,66	0,34	0,14
1.2.	Kintamoji dedamoji	4,64	4,71	4,70	0,06
2.	Kitiems vartotojams	4,76	5,23	4,90	0,14
2.1.	Pastovioji dedamoji	0,20	0,66	0,34	0,14
2.2.	Kintamoji dedamoji	4,56	4,57	4,56	-

Skyriaus apskaičiuota projekcinė 2019 m. gegužės mėn. karšto vandens kaina vartotojams daugiabučiuose namuose yra 5,04 Eur/m³, t. y. 0,20 Eur/m³ didesnė, lyginant su galiojančia (4,84 Eur/m³) karšto vandens kaina. Karšto vandens kainos pastovioji dedamoji didėja 0,14 Eur/m³ dėl įvertintų pastoviųjų sąnaudų didėjimo ir mažesnio realizuoto karšto vandens kiekio, o kintamoji dedamoji didėja 0,06 Eur/m³ dėl sumažėjusio realizuoto karšto vandens kiekio.

IV. IŠVADOS

Skyrius, išanalizavęs Bendrovės projektą, vadovaudamasis Įstatymu ir Metodika, siūlo Komisijai:

Pritarti Skyriaus pateiktam nutarimo „Dėl UAB „Šilutės šilumos tinklai“ karšto vandens dedamųjų nustatymo“ projektui.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo „Dėl UAB „Šilutės šilumos tinklai“ karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“ projektas, 1 lapai.

2. Karšto vandens kainos dedamųjų skaičiavimo lentelės, 3 lapai.

Šilumos kainų ir investicijų skyriaus vyresnioji specialistė

Jūratė Bartašiūnienė

Į posėdį kviečiami:

1. Šilutės rajono savivaldybės atstovai, el. p. administracija@silute.lt;

2. UAB „Šilutės šilumos tinklai“ atstovai, el. p. info@silutesst.lt.